

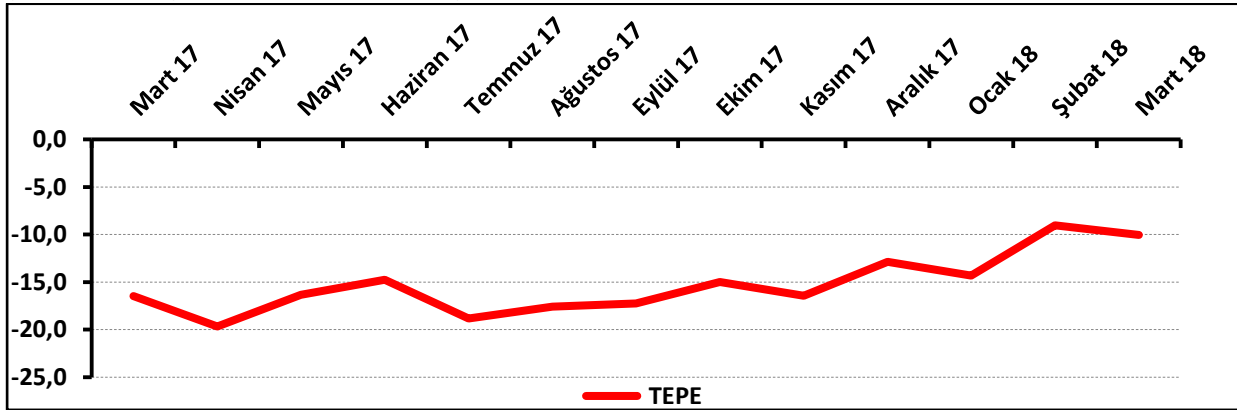
PERAKENDE GÜVENİ 2018 İLK ÇEYREĞİNDE GEÇEN YILIN ÜZERİNDE PERFORMANS GÖSTERDİ

2018 yılının ilk üç ayını ortalama -11,1 puan seviyesinde tamamlayan TEPE, 2017 yılının ilk üç ayındaki seviyesine (-18,8) kıyasla iyileşme gösterdi. 2016 Şubat ayından bu yana (26 aydır) negatif seviyede bulunan perakende güveni bir önceki aya göre 1,0 puan azalarak, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 6,5 puan yükselerek, Mart ayında -10,0 değerini aldı. Perakende güveninin geçen yıla göre artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerindeki iyileşme etkili oldu. Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentileri Mart 2017'ye göre artarken, Şubat 2018'e göre azaldı. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü, Mart ayında perakende güveninde en çok artış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye geçen yıla göre daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni geçen geçen yıla kıyasla yükseldi

Mart ayında -10,0 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 6,5 puan artarken, geçen aya göre ise 1,0 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre artmasında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Mart 2017 – Mart 2018)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	1,8	-7,3	-11,4	-5,4	-11,0	-11,8	-11,1	-7,7	-10,9	-16,1	-16,2	-16,5
2017	-15,4	-24,5	-16,5	-19,7	-16,3	-14,8	-18,8	-17,6	-17,2	-15,0	-16,4	-12,9
2018	-14,3	-9,0	-10,0									

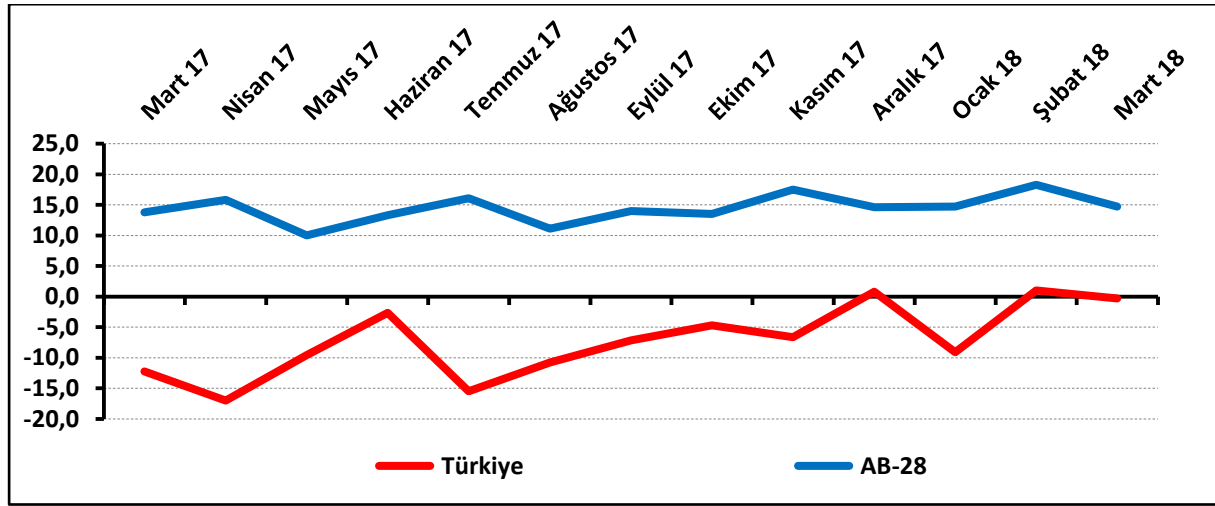
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri geçen yıla göre yükseldi

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Mart 2018'de -0,3 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 1,3 puan azalırken; bir önceki yılın aynı ayına göre ise 11,9 puan arttı.

Mart 2018'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 44,2'si önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 30,8'i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 25 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Mart 2017 – Mart 2018)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

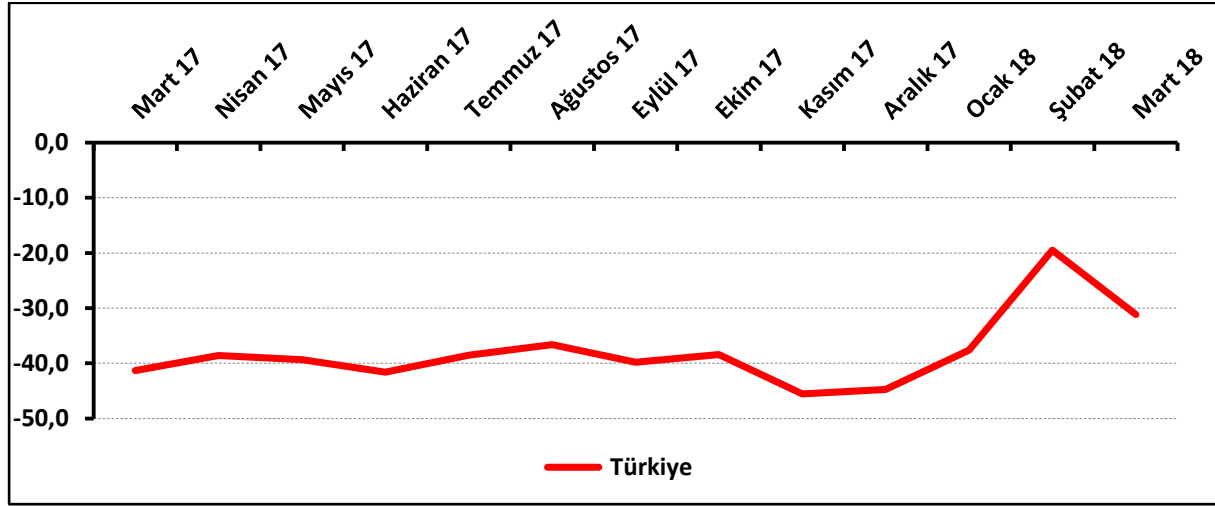
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	17,0	0,0	-2,4	9,6	2,6	2,5	-0,4	11,6	1,4	-7,2	-3,3	-13,5
2017	-6,2	-42,6	-12,2	-17,0	-9,6	-2,6	-15,5	-10,8	-7,1	-4,7	-6,7	0,8
2018	-9,1	1,0	-0,3									

İşlerin durumu geçen yılın aynı dönemine göre iyileşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Mart 2018'de -31,1 puan değerini alarak, Şubat 2018'e göre 11,6 puan azalırken; Mart 2017'ye göre 10,2 puan arttı.

Mart 2018'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 22,5'i geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 53,6 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 23,9 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Mart 2017 – Mart 2018)

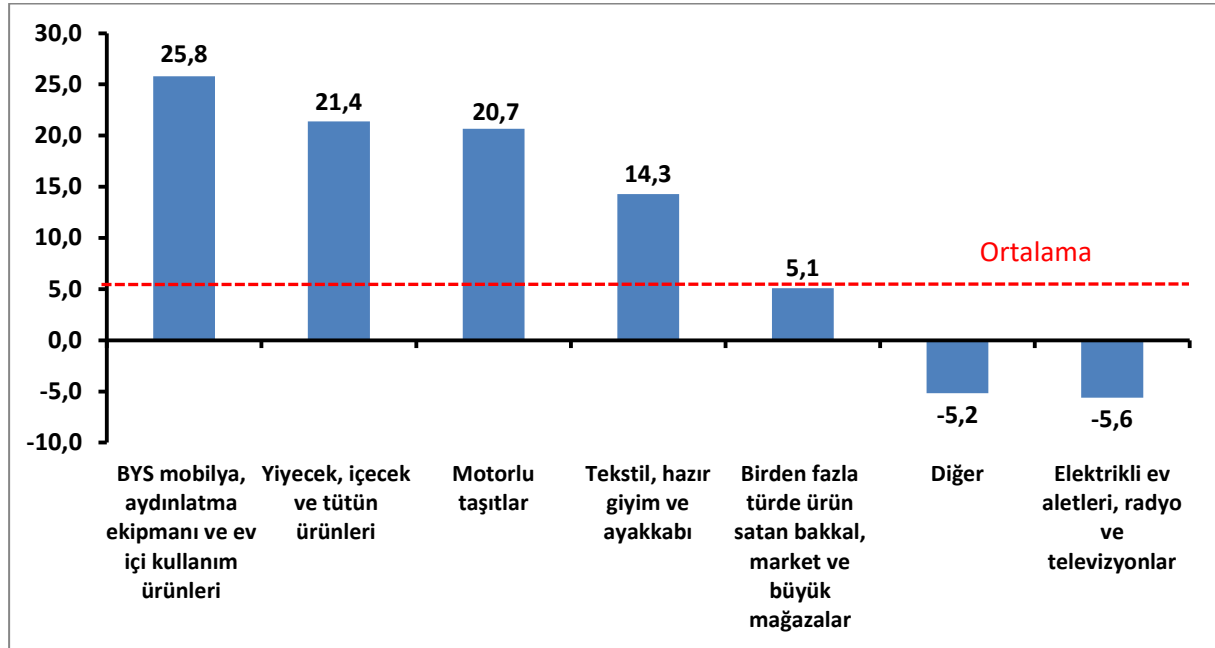
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	-21,2	-32,6	-31,3	-13,6	-27,6	-35,2	-22,8	-27,5	-37,5	-42,7	-45,3	-49,6
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-38,4	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1									

Perakende güveni en fazla artan sektör “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” oldu

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Mart 2018’de, geçen yılın aynı dönemine göre “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörlerinde artış; “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerinde azalış gözlemlendi. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerindeki artış ortalamasının üzerinde gerçekleşti. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörü perakende güveninde en fazla düşüşü sergileyen sektör oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Mart 2018’de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendede beklentiler geçen aya kıyasla düştü

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Mart 2018’de, “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu” “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentileri” ve “işlerin geçen yıla göre durumu” göstergeleri Mart 2017’ye göre artarken, Şubat 2018’e göre azaldı. “Gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergesi hem Mart 2017’ye hem de Şubat 2018’e göre azalış gösterdi.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 03/2017	Endeks 02/2018	Endeks 03/2018	Bir önceki aya göre değişim 03/2018	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 03/2018
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-46,8	-39,8	-41,4	-1,6	5,4
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	9,6	11,7	11,6	-0,1	2,0
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-23,2	5,2	-4,5	-9,7	18,7
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-12,2	1,0	-0,3	-1,3	11,9
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-0,4	19,0	10,5	-8,5	10,9
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	22,2	38,7	35,8	-2,9	13,6
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-41,3	-19,5	-31,1	-11,6	10,2
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	9,3	15,4	5,8	-9,6	-3,5

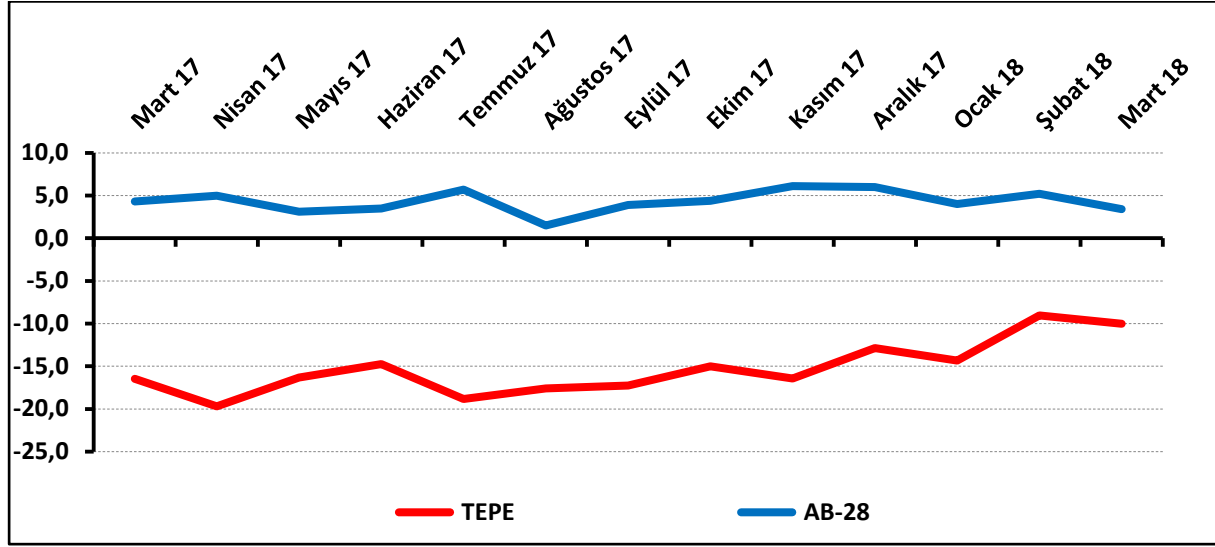
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Mart 2018’de 3,4 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 1,8 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 0,9 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Mart 2017 – Mart 2018)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	4,8	4,8	4,7	2,2	3,3	1,8	1,5	-0,2	1,5	1,6	4,8	4,8
2017	2,9	3,1	4,3	5,0	3,1	3,5	5,7	1,5	3,9	4,4	6,1	6,0
2018	4,0	5,2	3,4									

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Slovakya, Mart ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Slovakya'yı; Makedonya ve Belçika takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Slovenya, İngiltere ve Estonya oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış Belçika'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Mart 2017'ye göre değişim AB-28'de -0,9 puan, Euro Bölgesi'nde -0,3 puan oldu. Şubat 2018'e göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mart 2017 ve Şubat 2018'e göre)

Ülkeler*	Mart 2017'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Şubat 2018'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Slovakya	14,3	-2,0
Makedonya Cumhuriyeti	12,3	0,5
Belçika	12,1	5,2
Finlandiya	8,9	-13,4
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	7,7	4,0
Romanya	6,5	-4,2
Türkiye	6,5	-1,0
Danimarka	5,3	3,8
Bulgaristan	4,6	-2,5
İsveç	4,5	-2,6
Polonya	2,9	-2,3
Litvanya	2,7	-1,0
Portekiz	2,7	-0,3
Hollanda	1,5	-0,8
Macaristan	0,7	-2,9
İspanya	0,1	-2,2
Çek Cumhuriyeti	-0,1	-1,3
Hırvatistan	-0,2	-4,0
Euro Bölgesi-19	-0,3	-2,9
Yunanistan	-0,5	-0,6
Letonya	-0,9	-3,3
AB-28	-0,9	-1,8
Fransa	-1,1	-4,1
Almanya	-1,2	-5,9
Sırbistan	-1,3	-2,3
İtalya	-1,8	0,2
Malta	-2,1	-17,6
Karadağ	-2,7	-1,8
Avusturya	-4,9	3,9
Estonya	-5,4	-8,0
İngiltere	-6,6	2,1
Slovenya	-20,5	-10,8

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan da ülke verilerine eklenmiştir.

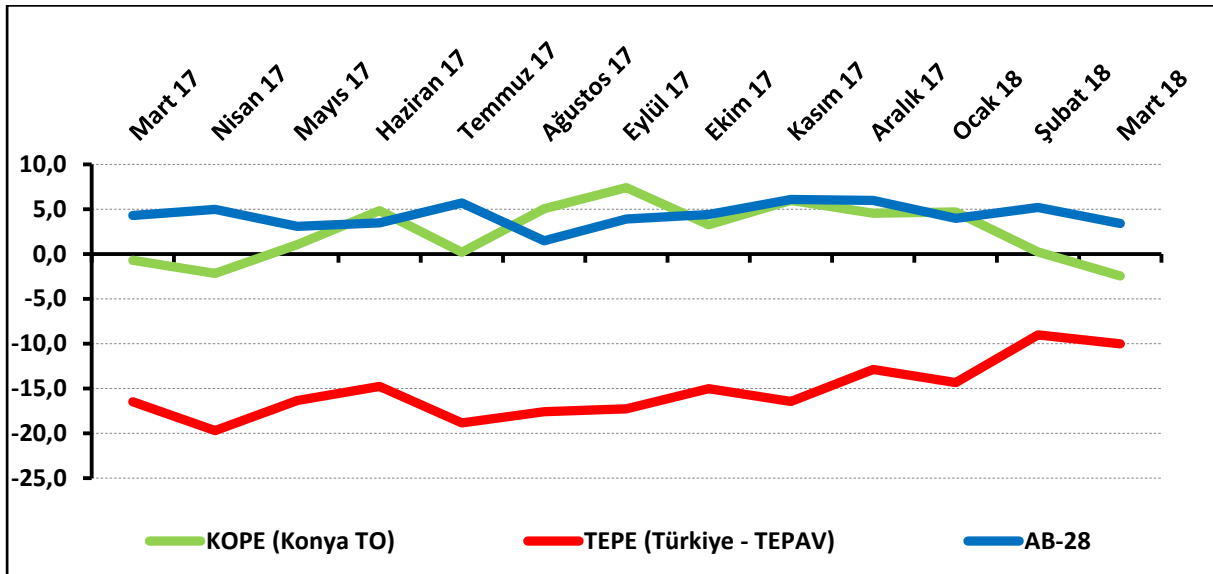
**Sıralama Mart 2017 değişimine göre yapılmıştır.

Konya’da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012’den bu yana Konya’da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Mart ayında TEPE, -10,0 puan değerini alırken KOPE -2,4 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 1,7 puan azalırken; TEPE 6,5 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 2,6 puan azaldı. Konya perakendesi, mart ayında Türkiye genelinden daha iyi; AB-28’den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Mart 2017 – Mart 2018)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	1,9	-1,8	-3,9	-2,0	-2,3	-2,6	-1,6	2,5	-1,0	0,2	-4,2	-6,6
2017	-7,6	-4,1	-0,7	-2,2	1,0	4,8	0,2	5,0	7,4	3,3	6,0	4,5
2018	4,7	0,2	-2,4									